

(rajonas / miestas, mokykla)

klasės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

2012 m. pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo užduotis

GIMTOJI KALBA (LENKŲ)

JĘZYK POLSKI

TEKSTO SUVOKIMAS IR LITERATŪROS ŽINIŲ TAIKYMAS
KALBOS ŽINIŲ TAIKYMAS

Testas

Pagrindinė sesija

25 maja 2012 roku

Czas trwania – 1 godz.

Wskazówki:

- Sprawdź, czy w teście nie ma czystych kartek lub innych widocznych błędów drukarskich. Poinformuj o tym komisję.
- Oceniane będą tylko zadania wykonane piórem lub długopisem. Kolor atramentu lub wkładu – ciemnoniebieski. Nie wolno wprowadzać żadnych poprawek, nie można kreślić ani używać korektora.
- Pisz czytelnie. Za nieczytelne odpowiedzi otrzymasz 0 punktów.
- Wykonując zadania testu, odpowiedzi formułuj zwięźle i zrozumiale. Odpowiedzi muszą się zmieścić w przeznaczonych dla nich miejscach.
- Na marginesie osoby sprawdzające wpisują punktację.

Powodzenia!

VERTINIMAS

	Maksimalna liczba punktų	Suma uzyskanych punktų		
		1 osoba sprawdzająca	2 osoba sprawdzająca	3 osoba sprawdzająca
Zadania do tekstu I (1–14)	29,5			
Zadania do tekstu II (15–20)	10,5			
Ogólna suma uzyskanych punktów	40			
Ogólna suma uzyskanych punktów, zaokrąglona do liczby całkowitej	40			

Vertinimo komisija:

(Parašas, vardas ir pavardė)

(Parašas, vardas ir pavardė)

(Parašas, vardas ir pavardė)

TEKST I

Paweł Huelle

CZARNA PANTERA

(fragment powieści *Weiser Dawidek*)

1. Następnego dnia Weiser umówił się z nami przed główną bramą oliwskiego¹ zoo. (...) Otoczyliśmy Weisera kółkiem.

– No i co? – spytał go Szymek. – Co nam teraz pokażesz?

On zaś poprowadził nas do bocznej furtki, którą weszliśmy bez biletów, a następnie oprowadzał wzdłuż kolejnych wybiegów, zatrzymując się dłuższą chwilę tam, gdzie zechciał. Opierał się wtedy o płot, a my nie wiedzieliśmy, dlaczego tak długo przygląda się leniwej lamie albo co widzi w nurkujących fokach, które w takim upale nie wynurzały się z wody. (...) Ale Weiser badał tylko naszą cierpliwość, postać tu jeszcze przez moment, a następnie ruszył w kierunku klatek z drapieżnikami. Były tam zapleśniałe legowiska lwów afrykańskich, tygrysa bengalskiego i czarnej pantery, która leżała na zeschniętym i łysym konarze.

2. Weiser zatrzymał się przed jej klatką. Odwrócony do nas plecami tkwił w bezruchu dobre kilka minut, dopóki spod klatki nie odeszli inni ludzie, i wtedy zobaczyliśmy, że pantera drzemiąca do tej pory w południowej sjeście² powoli podnosi głowę. Wargi jej, z długimi igłami wąsów, wydęły się lekko i wyglądało to tak, jakby pantera czknęła. Ale to był dopiero początek. Wargi unosiły się, drgając coraz wyżej, i pod czarnym aksamitem widać teraz było rzędy białych kłów. Usłyszeliśmy pierwszy szmer, który zaraz potem przeszedł w głęboki, dobywający się gdzieś z głębi pomruk. Pantera powoli, miękkim ruchem spłynęła z konara i ze zjeżoną sierścią zbliżała się do krat, jej ogon drgnął nieznacznie, po czym coraz mocniej, rytmiczniej, jak wahadło zegara bił o lśniące boki. W końcu zwierzę, dotykając pyskiem żelaznych prętów, stanęło naprzeciw Weisera, a to, co wcześniej było warkotem, przeszło nagle w gardłowe bulgotanie, w którym marszowy werbel mieszał się z hukiem wezbranej rzeki, a jesienna wichura z głosem dzwonów rezurekcyjnych. Pantera szalała przy kracie, biła łapą w cementową podłogę, opuszczała, to znów wznosiła pysk, a wreszcie podrywała swoje cielsko jak pionową belkę, wspierając się przednimi łapami o pręty, i widzieliśmy, jak wysuwały się grube i zakrzywione pazury.

3. Lecz to nie było wszystko. Weiser przesadził barierkę oddzielającą go od klatki i stanął teraz tak blisko jej żelaznych prętów, że mógłby, pochyliwszy się zaledwie o krok, dotknąć czołem pazurów kota. Pantera znieruchomiała. Nagle gardłowe bulgotanie przeszło w głęboki warkot, a warkot w cichy jak na początku pomruk i zwierzę, nadal ze zjeżoną sierścią i ogonem bijącym w boki, pełzło do tyłu ze wzrokiem utkwionym w Weisera. To było niesamowite! Pantera czołgała się w głąb klatki, bardzo wolno, brzuchem szorując po betonowej posadzce, a jej skośne i przymrużone oczy, lśniące jak nieruchome lusterka, wpatrzone były w Weisera. Gdy wyczuła ogonem tylną ścianę wybiegu, siadła skulona w kącie i wreszcie opuściła oczy, drżąc na całym ciele. Każdy mięsień pod napiętą skórą dygotał teraz jak z zimna i wielki kot przypominał ratlerka³, który uciekał w kąt podwórka na tupnięcie nogą.

¹ Oliwa – dzielnica Gdańska

² sjeść – krótka drzemka poobiednia

³ ratlerk – rasa miniaturowych (małych) psów

Zadania do tekstu I

1. Określ narratora tekstu, podkreślając właściwą odpowiedź, a na jej potwierdzenie wypisz **dwa** odpowiednie cytaty:

- A narrator w 1. osobie;
 B narrator w 2. osobie;
 C narrator w 3. osobie.

Cytat 1.

Cytat 2.

(1,5 punktu)

2. Wskaż miejsce akcji.

.....

(0,5 punktu)

3. O jakiej porze roku toczy się akcja i jakie połączenie wyrazowe w 1. części tekstu na to wskazuje?

Pora roku:

Połączenie wyrazowe:

(1 punkt)

4. Znajdź w 1. części tekstu wyrażenia przeciwstawne do podanych wyrażeń:

A główna brama –

B dłuższą chwilę –

(2 punkty)

5. Wypisz z 2. części tekstu **cztery** rzeczowniki, określające coraz groźniejsze dźwięki wydawane przez panterę.

.....

.....

(2 punkty)

6. Wypisz z 2. części tekstu **dwa** porównania, określające „mowę ciała” rozwścieczonej pantery:

.....

.....

(2 punkty)

7. Wypisz z 3. części tekstu **dwa** rzeczowniki, używane zamiast wyrazu *pantera*:

.....

(1 punkt)

Punkty	
1	2
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—
—	—

Suma punktów za zadania 1–7 (10 punktów)		
--	--	--

8. Wypisz z tekstu **pięć** elementów ciała pantery:

.....

.....

.....

(2,5 punktu)

9. Wypisz z tekstu **sześć** czasowników (czy zwrotów czasownikowych), oznaczających czynności pantery.

.....

.....

.....

(3 punkty)

10. Każdy podkreślony wyraz zastąp synonimem:

miękkim ruchem spłynęła z konara –

lśniące boki –

Weiser przesadził barierkę –

Pantera znieruchomiała –

Pantera czołgała się w głąb klatki –

Każdy mięsień pod napiętą skórą dygotał –

(3 punkty)

11. W puste miejsca wpisz **cztery** wybrane z tabeli odpowiednie określenia.

Pantera (1) odpoczywała po obiedzie. Gdy chłopcy zostali sami przy klatce, zaczęła się zachowywać coraz bardziej (2) W eiser jednak postąpił bardzo (3) i to spowodowało, że zwierzę (4) się wycofało.

Agresywnie, napastliwie, odważnie, pokornie, potulnie, słodko, ryzykownie, spokojnie
--

(4 punkty)

Suma punktów za zadania 8–11 (12,5 punktu)		
--	--	--

12. Oceń, czy podane niżej stwierdzenia są zgodne z tekstem, i zapisz obok każdego TAK lub NIE.

Weiser:

- A szybko tracił cierpliwość –
- B miał niepojęte dla kolegów zdolności –
- C lubił obserwować zwierzęta –
- D potrafił krzykiem i tupotem zastraszyć panterę –
- E chciał popisać się przed kolegami –
- F był niezrównoważony –

(3 punkty)

13. Wypisz z tekstu **po dwa** przykłady imiesłowów przymiotnikowych i przysłówkowych:

Przymiotnikowe:

1. 2.

Przysłówkowe:

1. 2.

(2 punkty)

14. Wyrazów w nawiasach użyj w odpowiedniej formie (jeśli trzeba, użyj odpowiedniego przyimka):

W liczbie pojedynczej:

Pantera jest podobna (kot).

Nie uzgodniliśmy jeszcze (trasa) naszej wycieczki.

W liczbie mnogiej:

Przewodnik zaprosił (uczeń) do wnętrza.

Pracownik zoo karmił (lew).

(2 punkty)

Suma punktów za zadania 12–14 (7 punktów)		
---	--	--

Suma punktów za zadania 1–14 (29,5 punktu)		
--	--	--

TEKST II

Zbigniew Herbert

KOT

Jest cały czarny, lecz ogon ma elektryczny.
Gdy śpi na słońcu, jest najczarniejszą rzeczą, jaką sobie można wyobrazić. Nawet we śnie łapie przerażone myszki. Poznać to po pazurkach, które wyrastają mu z łapek. Jest strasznie miły i niedobry. Zrywa z drzew ptaszki, zanim dojrzeją.

Zadania do tekstu II

15. Wypisz z wiersza **cztery** wyrazy zdrobniałe.

.....
.....

(2 punkty)

16. Do każdego z podanych rzeczowników dopisz po jednym użytym w tekście epitecie:

kot –

ogon –

rzecz –

(1,5 punktu)

17. Uzasadnij jednym zdaniem, dlaczego o kocie można stwierdzić, że jest:

A miły

.....
.....

B niedobry

.....
.....

(2 punkty)

18. Wypisz z wiersza przykład zdania złożonego z 2 zdań składowych, podkreśl w nim wskaźnik zespolenia (spójnik lub zaimek, łączący zdania składowe).

.....
.....

(1 punkt)

	Punkty 1	Punkty 2
Suma punktów za zadania 15–18 (6,5 punktu)	—	—

